

<p>Tanítók Fekete István Egyesülete</p> <p>2024/25. tanév</p>	OLVASÁS - SZÖVEGÉRTÉS		
	Feladási határidő: 2024. január 17. (péntek)		Postai cím: Harmatcsepp 8500 Pápa, Pf. 57.
	Forduló: III.	Évfolyam: 4.	Az iskola kódja: H-
	A versenyző neve:		
	Elérhető pontszám: 90	Elért pontszám:	Javította:

Kedves Versenyző!

*Köszöntelek a Harmatcsepp vetélkedő III. fordulójában. **Figyelmesen olvass el minden feladatot, tollal írd, és önállóan dolgozz! Ügyelj a helyesírásra és a szép külalakra is!** Sikeres versenyzést kívánok.*

Wass Albert: Karácsonyi mese

Nagyapánk ott ült szokott helyén a kandalló mellett, s olykor egy-egy bükkfahasábot vetett a sziporkázó tűzre. Mi gyermekek a mennyezetig érő, gyertyafényben izzó karácsonyfa körül álltunk elfogódottan és izgalomtól elmeredt szemmel, és sóvár pillantásokat vetve a karácsonyfa alatt fölhalmozott ajándékokra, hűségesen elénekeltük a Mennyből az angyal összes versét. Ének után apám fölolvasta a betlehemi csillag történetét a Bibliából, elmondtuk közösen a karácsonyi imádságot, s azzal nekiestünk a játékoknak, akár karámba szorított birkanyájnak az éhes farkascorda.

Kis idő multával nagyapánk megszólalt ott a kandalló mellett a maga érdes vénemberhangján:

- Aztán tudjátok-é – kérdezte –, hogy miképpen keletkezett tulajdonképpen a karácsony?
- Akkor született a Jézus Krisztus – felelte Margit húgom okosan új babaháza előtt térdepelve, s nagyapánk bólintott rá.
- Ez igaz – mondta –, mert hogy ő volt az Úristen legnagyobb karácsonyi ajándéka az emberi világ számára. De maga a karácsony már régen megvolt akkor. Ha ideültök mellém a tűzhöz, elmondom, hogyan keletkezett.

Köréje gyűltünk a szőnyegre, mindegyikünk valami új játékot cipelve magával, s figyelmesen lestük a száját, mert nagyapánk nagyon szép és érdekes meséket tudott ám.

Réges-régen, az önzés, az irigység és az elfogultság egyre jobban és jobban kezdett elhatalmasodni ezen a földön. Az Úristen odafönt az égben megsokallotta az emberek gonoszságát, s rájuk szabadította a sötétséget és a hideget. A nap eltűnt az égről, a vizek befagytak, Nagy fázás, éhezés és pusztulás következett ebből az egész emberi világra.

Az Úristen odaintette maga mellé kedvenc angyalát, a Világosságot, és ezt mondta neki: „Eridj le, hű szolgálom, s nézz körül a földön, melyet gonoszsága miatt pusztulásra ítéltem. Vizsgálj meg minden embert, asszonyt és gyermeket, s akiben még megtalálod egy csöpp kis nyomát a jóságnak, annak gyűjtsál gyertyát a szívében. Én pedig, ha csak egy kicsike világosságot is látok rajta, megkönyörülök az emberi világon.”

A Világosság angyala alászállott a földre, hogy teljesítse a parancsot. A föld sötét volt és hideg. Mint a csillagtalan, zimankós téli éjszaka, olyan. Az angyal nagyon-nagyon elszomorodott, hogy hasztalan járta az emberi világot, mert nem talált benne sehol egy fikarcnyi jóságot sem.

Lassanként kiért a városból, haladt fölfele a hegyek irányába egyszerre csak összetalálkozott a sötétben egy emberrel, aki egy döntött fát vonszolt magával kínlódva. Kíéhezett, sovány ember volt, majdnem összeroskadt a gyöngeségtől.

„Minek kínlódsz ezzel a fával? – kérdezte meg az angyal. – Hiszen ha tüzet gyújtánál belőle magadnak itt, ahol állsz, megmelegedhetnél mellette.” „Jaj, lelkem, nem tehetem én azt – felelte az ember. – Asszonyom, s kicsi fiacskám van otthon, kik fagynak meg, s olyan gyöngék már, hogy idáig nem jöhetnének el. Haza kell, vigyem nekik ezt a fát, ha bele is pusztulok.”

Az angyal megsajnálta az embert, és segített neki a fával, s mivel az angyaloknak csodálatos nagy erejük van, egyszerre csak odaértek vele a sárból rakott kunyhóhoz, ahol a szegény ember élt. Az ember tüzet rakott a kemencében, s egyszeriben meleg lett tőle a kicsi ház, s míg egy sápadtra éhezett asszony, s egy didergő kisfiú odahúzódtak a tűz mellé melegedni, az angyal meggyújtott egy gyertyát az ember szívében, mert jóságot talált abban.

„Édesanyám, éhes vagyok...” – nyöszörögte a gyermek, s az asszony elővett egy darab száraz kenyeret, letörte az egyik sarkát, s odanyújtotta a gyermeknek. „Miért nem eszed meg magad a többit? – kérdezte az angyal. – Hiszen magad is olyan éhes vagy, hogy maholnap meghalsz.” „Az nem baj, ha én meghalok – felelte az asszony –, csak legyen mit egyék a kicsi fiam.” S az angyal ott nyomban meggyújtotta a második gyertyát is, és odahelyezte az asszony szívébe.

A gyermek leharapott egy kis darabot a kenyér sarkából, aztán megszólalt: „Édesanyám, elhozhatom két kis játszótársamat a szomszédból? Ők is éhesek, s nincs tűz a házukban. Megosztanám velük ezt a kis kenyeret, meg a helyet a tűznél!” Az angyal pedig meggyújtotta a harmadik gyertyát is, és odaadta a kisfiúnak, aki boldogan szaladt ki a gyertyával a sötét éjszakába, hogy fénye mellett odavezesse kis társait a tűzhöz és a kenyérhez.

Az Úristen alánézett a földre, s a nagy-nagy sötétségben meglátott három kis pislákoló gyertyalángot. És úgy megörvendett annak, hogy az angyal mégis talált jóságot a földön, ha nem is többet, csak hármat, hogy azon nyomban megszüntette a sötétséget, visszaparancsolta a napot az égre, s megkegyelmezett az emberi világnak.

Amikor eljön a legrövidebb nap, és a Világosság angyala alászáll közénk jóságot keresni, egyszerre mind meggyújtjuk a karácsonyfák gyertyáit, hogy az Úristen, ha alátekint, fényt lásson a földön, s megbocsássa a bennünk lévő jó miatt a bennünk lévő rosszat.

1. Wass Albert erdélyi magyar író volt. Mit gondolsz, vallásos ember lehetett?

Válaszodat indokold is meg!

5/

---

2. Folytasd a megkezdett mondatokat, készítsd el az elbeszélés rövid történetkeretét! 10/

A történet úgy kezdődik, hogy _____

_____

A problémát az okozza, hogy _____

_____

Erre _____

_____

Aztán _____

_____

A történet azzal ér véget, hogy _____

3. Ismerd fel a tulajdonságok alapján kiről (kikről) lehet szó! 10/

önző, irigy, gonosz: _____

jószívű, boldog: _____

önfeláldozó: _____

bölcs, öreg, kedves: _____

izgatott, vágyakozó: _____

szigorú, igazságos: _____

szomorú, szánakozó: _____

4. Hogyan büntette meg Isten az embereket a gonzságuk miatt? 3/

Húzd alá a szövegben az erre utaló mondatokat!

5. Keresd meg a szövegben azt a részt, amely az Úristen irgalmasságát bizonyítja! 4/

Keretezd be kék színnel!

6. Egészítsd ki a mondatokat a szöveg alapján! 6/

...figyelmesen _____ mert nagyapánk nagyon szép és érdekes meséket tudott ám.

Kiéhezett, sovány ember volt, majdnem _____.

_____, s egyszeriben meleg lett tőle a kicsi ház...

A föld _____. Mint a _____ téli éjszaka, olyan.

....a Világosság angyala _____ jóságot keresni....

7. Húzd alá a kakukktojást, és egy mondattal indokold meg, miért azt választottad! 6/

gyertyafény, ajándék, csillag, karácsonyfa, koszorú

várakozás, izgalom, öröm, vásárlás, meglepetés

szomszédok, nagyszülők, gyermekek, szülők, rokonok

8. Egészítsd ki a táblázatot! Három cselekvést vagy történetet írf! 12/

Kiról (kikről) van szó?	Mit csinált? Mi történt vele?
gyerekek	játszottak, énekeltek, hallgattak,
	ült, mesélt, kérdezett, táplálta a tüzet
szegény ember	
	megharagudott, büntetett, odaintette
Világosság angyala	
	didergett, nyöszörgött, kiszaladt
Úristen	

Karácsonyi kalács

Hozzávalók:

50 dkg liszt, 1 csomag sütőpor, 15-20 dkg cukor, 1 csomag vaníliás cukor, kevés só, 1 evőkanál rum, 2 egész tojás, 1 citrom héja, 15-17 dkg vaj, 25 dkg áttört túró, 15 dkg mazsola, 12 dkg tisztított, reszelt mandula.

Bekenésre, sütés után: kevés olvasztott vaj.

Beszóráshoz: kevés porcukor.

A sütőporral vegyített lisztet a gyúrotáblára szitáljuk, közepére mélyedést nyomunk, abba tesszük a cukrot, tojást, ízeket, rumot; a liszt egy részével sűrű pépet keverünk, arra rakjuk a darabokra vágott hideg vaját, az áttört túrot, a tisztított mazsolát, és mandulát. Liszttel betemetjük, gombóccá összenyomjuk, és a közepéből kiindulva, az egészet gyorsan sima tésztává gyúrjuk. Ovális formára kinyújtjuk, cipóformára összehajtjuk, és zsírozott lemezen sütjük. Sütési ideje: 70-80 perc, gyenge, közép meleg sütőben. Sütés után rögtön bekenjük olvasztott vajjal, és behintjük porcukorral.

1. A felsoroltak közül melyikre nincs szükség a kalács elkészítéséhez? Húzd át! 8/

vaníliás cukor, reszelt mogyoró, sütőpor, tojás, rétesliszt, vaj, túró, mazsola,
narancs héja, porcukor, rum, olaj, só, kókuszreszelék, méz, rum

2. Milyen eszközökre van szükség a sütemény elkészítéséhez? Sorold fel! 8/

---

3. Válaszolj a kérdésekre? 6/

Mennyi a sütés ideje? _____

Mibe kell keverni a sütőport? _____

Milyen formára kell kinyújtani? _____

Milyen meleg sütőben kell kisütni? _____

Mibe rakjuk a vaját? _____

Sütés után mit kell tenni a kaláccsal? _____

4. Tedd időrendbe a tészta elkészítésének műveleteit! 12/

behintjük, bekenjük, betemetjük, gyúrjuk, keverünk, kinyújtjuk,

nyomunk, összehajtjuk, összenyomjuk, rakjuk, sütjük, szítaljuk

Áldott karácsonyi ünnepeket!

Érdekesség:

Costa Ricában 1958 óta kötelezően csak karácsonyi bélyeggel lehet feladni az üdvözléteket. A „Sello de Navidad” feliratú bélyegéért ugyanis felárat kell fizetni, amit aztán a posta a szegény gyerekeket segítő jótékonyági alapnak utal át az ünnepek után.

Magyarországon először 1943-ban jelent meg karácsonyi bélyegsorozat.